

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

Ірина НЕПОРАДА,

старший викладач кафедри початкової освіти,

гуманітарних дисциплін та інформатики,

Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна

академія імені А.С. Макаренка”

Полтавської обласної ради

м. Кременчук, Україна

Ірина ОЛІЙНИК,

старший викладач кафедри початкової освіти,

гуманітарних дисциплін та інформатики,

Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна

академія імені А.С. Макаренка”

Полтавської обласної ради

м. Кременчук, Україна

ТЕХНОЛОГІЯ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ДО ВИКОРИСТАННЯ ЕСТЕТОТЕРАПЕВТИЧНИХ ЗАСОБІВ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ

На сьогоднішній день пріоритетним завданням сучасної педагогічної науки є підготовка висококваліфікованих педагогічних кадрів, здатних до саморозвитку та самоактуалізації. На них покладається реалізація завдань особистісно орієнтованого навчання і виховання підростаючого покоління.

Учитель-фасилітатор – потрібен зараз початковій школі, який зможе побачити внутрішній світ дитини, буде здатний до захисту індивідуальності кожного вихованця та підтримки прагнення до пізнання, а також зможе подарувати почуття задоволення й насолоди від освітньої діяльності.

Одним із шляхів реалізації поставлених завдань є впровадження в освітній процес технології естетотерапії, що дає можливість створити оптимальні

V Міжнародна викладацько-студентська науково-практична конференція
психологічно-комфортні умови для навчання шляхом використання естетико-терапевтичного потенціалу засобів психолого-педагогічного впливу.

Тож, постає питання необхідності підготовки майбутніх учителів початкових класів до використання в освітньому процесі засобів естетотерапії.

Естетотерапія – природна система інтегративної терапії, яка передбачає лікування звуком, природою, рухом, драмою, малюнком, кольором, спілкуванням тощо і несе в собі приховані інструкції збереження цілісності людської особистості, її духовного ядра [2, с. 8].

Естетотерапія допомагає „включити” особливий спосіб бачення подій навколишнього світу – здатність бачити ціле, одночасно сприймаючи частини всередині цілого, пов'язані між собою і з цілим; здатність сприймати і відчувати те, що знаходиться безпосередньо перед вами, чи не розсіюючи увагу і не звертаючись до словесних понять; здатність сприймати світ таким, яким він є насправді [4].

Дослідженню проблеми використання засобів естетотерапії, зокрема, арт-терапії, приділяли увагу наступні педагоги та психологи: (Ю.Купріна, О. Вознесенська, Л. Мардер та ін.); казкотерапії (І. Вачков, Н. Сертакова, А. Д. Соколов, О. Філь та ін.); музикотерапії (С. Шушарджан, У. Дутчак, Н. Євстігнеєва, В. Петрушин, Г. Побережна, та ін.); пісочної терапії (М. Кисельова, О. Шиманська та ін.).

До структурних компонентів підготовки майбутніх вчителів початкової школи щодо використання естетотерапевтичної технології виділяємо наступні:

- цільовий;
- змістовий;
- операційно-діяльнісний;
- контроль-регулятивний;
- оцінно-результативний.

Головна мета – підготовка майбутніх вчителів початкових класів до використання засобів естетотерапії в освітньому процесі. Тож маємо наступні завдання щодо реалізації мети:

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

- стимулювати у студентів позитивну мотивацію та інтерес до використання засобів естетотерапії у професійній діяльності;
- формувати систему наукових знань з основ естетотерапії;
- розвивати уміння і навички використання естетотерапевтичних засобів впливу на особистість молодшого школяра;
- розвивати навички самооцінювання, саморегуляції, самопізнання [1, с. 5].

В під час організації освітнього процесу невід’ємним елементом навчання майбутніх вчителів початкових є використання засобів естетотерапії у професійній діяльності та ознайомлення студентів з різними психотерапевтичними практиками.

Загальна класифікація всіх видів та засобів естетотерапії передбачає основні видові групи, що формуються за критерієм основного засобу впливу. Найбільш ефективними видами естетотерапії в зазначеній класифікації можна вважати такі:

1) природні види естетотерапії: літотерапія, кольоротерапія, світлотерапія, аеротерапія, акватерапія, анімалотерапія, ароматерапія, кінезітерапія та інтегративна пісочна терапія;

2) соціальні види естетотерапії: терапія релігією, логотерапія, маматерапія, холдинг-терапія, телефонна та Інтернет-терапія, Delete-терапія, сміхотерапія, сльозотерапія, трудотерапія, хобі-терапія, котерапія;

3) мистецькі види естетотерапії: арт-терапія, музикотерапія, бібліотерапія, танцювальна терапія, фототерапія, фольклорна арт-терапія, пісенна терапія, казкотерапія, лялькотерапія, ігротерапія, театральнo-драматична діяльність, епістолярна терапія [3].

В процесі реалізації технології естетотерапії в умовах вищого навчального закладу, варто на кожному з етапів підготовки дотримуватися певних науково-педагогічних принципів, що дасть можливість досягти поставленої мети та реалізувати завдання підготовки студентів до використання засобів естетотерапії в освітньому процесі початкової школи. Виокремлюємо наступні принципи:

V Міжнародна викладацько-студентська науково-практична конференція

- гуманізації;
- цілісності;
- індивідуалізації;
- диференціації;
- оптимізації;
- демократизації;
- емоційності.

У процесі підготовки студентів до естетотерапевтичної діяльності значно змінюється і стиль спілкування, і характер взаємодії. Викладач виступає у ролі наставника та рівноправного учасника освітнього процесу. В результаті такої взаємодії, на занятті панує позитивна атмосфера, що сприяє мотивації до спільної продуктивної діяльності, визначається потенціал окремих засобів естетотерапії та використання його в умовах початкової школи, встановлюються доброзичливі відносини „викладач-студент”.

Впровадження естетотерапевтичних засобів в процес формування естетотерапевтичної компетентності майбутнього фахівця забезпечує саморозвиток та самоактуалізацію, що сприяє його професійному становленню, можливості бути конкурентоспроможним на ринку праці.

ЛІТЕРАТУРА

1. Мірошніченко Т.В. Технологія підготовки майбутніх учителів початкових класів до використання естетотерапевтичних засобів у навчально-виховному процесі. *Інноваційний потенціал професійної підготовки майбутніх фахівців початкової і дошкільної освіти: зб. наук. праць*. Полтава : ПНПУ імені В.Г. Короленка, 2015. Вип. 2. с. 283-299.
2. Федій О. А. Естетотерапія: навч.посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 256с.
3. Федій О.А. URL: Підготовка майбутніх педагогів до естетизації освітнього процесу. <file:///C:/Users/admin/Downloads/pidgotovka-maybutnih-pedagogiv-do->

„Актуальні питання сучасної педагогіки: творчість, майстерність, професіоналізм”

[estetizatsiyi-osvitnogo-seredovischa-pochatkovoyi-shkoli%20\(1\).pdf](#) (дата звернення 01.03.2024).

4. Шкалабарда О.О. Використання естетотерапії в початковій школі. URL: <https://genezum.org/library/vykorystannya-estetoterapii-u-pochatkoviy-shkoli> (дата звернення 22.02.2024).

Олена ПІНЧУК,

здобувач фахової передвищої освіти

Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А.С. Макаренка”

Полтавської обласної ради

м. Кременчук, Україна

Науковий керівник: Ірина НЕПОРАДА,

старший викладач кафедри початкової освіти,

гуманітарних дисциплін та інформатики,

Обласного коледжу „Кременчуцька гуманітарно-технологічна академія імені А.С. Макаренка”

Полтавської обласної ради

м. Кременчук, Україна

АСИСТЕНТ ВЧИТЕЛЯ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ

Українська освіта постійно прагне до досконалості. Спостерігається розвиток усюди, учителі намагаються створити комфортне середовище для всіх. Навчання має бути не тільки зручним, а й доступним для кожного. Саме в такому випадку на допомогу вчителю приходять асистент.

Посада асистента вчителя передбачена українським законодавством, включена в Класифікатор професій та передбачена Типовими штатними нормативами закладів загальної середньої освіти.